

Hacibala Abutalibov - 75**BAKİMZİN HACIBALA MÜƏLLİMİ**

Həsrətin səs, söz, termin, ifadə, fikir, anlayış olaraq qeyd olunan və olunmayan sahələrinin hər birinə aid mahiyyətinin əsaslarına dair təhlillərini aparsaq, görərik ki, bu hissi məfhum, insanın qəlbini alovşuz yandırıb-yaxlığı kimi, onun idrakını da qurudub heçə çevirə bilən bir duyğudur...

* * *

Həsrət - sevincin, şadlığın, məhəbbətin, sevginin, istəyin, qovuşmağın, vüsalın və s. bu qəbildən olan anlayışların "cəza elementi"dir. Həsrət - ayrılığın, uzaqlaşmanın, qəmin, kədərin, nisgilin, darixmanın, nalənin səssizliyində boğu-lan səssiz müsiqidir. Həsrət - özündən ayrılmayanın, tərkidünyalığın, qəribliyin, bunlardan irəli gələn qəribəliyin bağlı qifilidir. Həsrət - birləşmənin, qovuşmanın, çulgaşmanın, vüsalın - vuslatın bağlı qifilinin itmiş açarıdır. Həsrət - arzunun, dileyin, ümidiñ közərməkdə olan son qıçılcımının vaxtından əvvəl sönməsidir. Həsrət - həyatın idrakı (bəsirəti) dərkinin sonsuz boşluğudur. Həsrət - yanında olaraq qovuşa bilməməyin, dəryada olarkən susuzluqdan yanmağın alovlu halətidir...

* * *

Bu anlayışa münasibətimi bildirərkən bir zamanlar gənc yazarlardan birinin mənzumanə hekayəsindən bir neçə sətri xatırladım: "Həsrətin nə yamanmış, a qumral gözlüm?! Heç bilməzəmmiş... Yanında ola-ola elə darixıram ki, deyə, şənине dastan da yazarammış... Axı, hardan biləydim ki, belə də olarmış, bir həsrət alovu yandırıb yaxarmış..." Müəllifin bu duyğularına bədii, fəlsəfi-estetik, eşqişövqü-hissi yönümdən yox, elmi-idrakı, fəlsəfi-məntiqi - hissi tərəfdən yanaşsaq, görərik ki, doğma Bakımızın həsrəti məhz bu ayrılığın, bu darixmanın kulminasiyası fonunda təxəyyüllə təfəkkürün toqquşan dramıdır, Əziz Qardaşım! Bakı həqiqətən Sızsız çox darixır... Bu ecazkar şəhərimizin tərəqqipərvər, xoşniyyətli, qədirbilən insanları Sizin coşğun, hərarətli fəaliyyətiniz üçün elə darixmişlər ki, bunu sözlə ifadə etmək, hətta mənim üçün belə çətinlik yaradır. Belə olmasayı, Sizin artıq bu şəhərin başçısı olmadığınızı təsəvvür edə bilməyən insanlar; bir çatışmazlıqla rastlaşanda "Hacibala müəllimə demək lazımdır...", "Abutalibova yazmaq lazımdır..." ifadələrini sövqi-təbii səsləndirməzdilər və mən də bunların şahidi olmazdım...

Bakının Sizin üçün darixmalarının ən ağrılı tərəflərindən biri də odur ki, hekayə müəllifinin qeyd etdiyi kimi, Bakı Sizin yanınızda ola-ola darixir... və Sizi dastanlaşdırır. Bu başqa cür ola da bilməzdi... Axı, Siz Bakını minilliklər, daha dəqiq desək, on minilliklər tarixi

ərzində görünməmiş bir görkəmə gətirdiniz... Mübaliğəli desəm, Tanrı qatındakı cənnətlərin yerdeki timsalına çevirdiniz... Ən azi isə əfsanəyə görə yer üzündə mövcud olmuş "Gülüstani-İrəm cənnəti"nə döndərdiniz. (Bu "cənnəti" qədim Yəmənin müstəbid padşahı Şəddad Tanrının lütfündən kənar yaratdığı üçün, İlahi onun üzərinə pərdə çəkib, Şəddadla birgə yox etdi. Sizin isə yaratdıqlarınız Tanrının lütfü ilə ərsəyə gəldiyindən əbədi yaşa-yacaqdır.) Bu fəaliyyətinizin uzun illər, onilliklər, yüzilliklər, on-minilliklər boyu unudulmayaçına adım kimi əminəm. Adımın mənası isə əsas, təməl, bünövrə - bina deməkdir. Siz artıq bu bünövrəni töküb, bu binanı tikmisiniz. Ümid edirəm ki, Sizin davamçılarınız da bu ənənəni inkişaf etdirəcəklər. Təbii ki, bunu da zaman göstərəcəkdir... Buna inanıram. Çünkü doğma Bakımızın hər küncündə, bucağında, Sizin əməlinizin çiçək açan izi var. Nə qədər ki, Sizin zəhmətinizin acdığı güllərin ətri şəhərimizin üzərindən çəkilməyib... Bu "çiçəkləri" sadəcə sulamaq, becərmək, bəsləmək lazımdır...

Əziz qardaşım, görünür elə bu ecazkar bacarığınızın nəticəsi idi ki, Dövlət başçımız, mərhemətli və məharətli prezidentimiz İlham Heydər oğlu Əliyev Sizə böyük etimad göstərərək daha geniş əhatəli - Ölkə əhəmiyyətli bir vəzifəni etibar etdi... Şübhəsiz ki, bu vəzifən də öhdəsindən layiqincə gələcəksiniz!.. Çünkü buna Sizin həm fiziki, həm də idrakı gücünüz yetərincədir!.. Axı, Siz adı adamlardan deyilsiniz; İlahidən nur alan, işıqlı insan, işıq adamısınız... İşıqlı insanların himayədarı isə İlahi nurdur!.. Bunu isə çox az adam hiss edir, tuyur və görə bilir. Təvazökarlıqdan uzaq olsa da, belə azlardan biri də mənəm - kimlərin nə düşünüb-daşınib, danışmasından, nə təzib-azib, yazmasından asılı olmayıaraq...

Əmin olun ki, Bakımız Sizin üçün daim darixacaq. Siz isə Bakımızın əbədi həm də ədəbi həsrəti olacaqsınız...

Doğum gününüz mübarək!..

Tanrı Sizi qorusun!..

QEYD: Əziz Qardaşım, mən bu yubileyinizi də əvvəlkilər kimi xüsusi, qeyri-adi - digər təbrik-lərə bənzəri olmayan bir şəkildə qeyd etməyi planlaşdırmışdım. Lakin ilahinin hökmü, taleyin qəzavü-qədəri son iki ildə və axırıncı iki ayda başımı elə qarışdırıcı ki, ürəyimin istəyi, bəsirətimin hökmü ilə nəzərdə tutduqlarımı həyata keçirə bilmədim... Ümid edirəm ki, üzrlü sayarsınız... Nə olar, qalsın möhtəşəm 80 illiyinizi. Gümanım var ki, o vaxta kimi yaşayacam... Ən xoş duyğularla:

Binnət HÜMBƏSTƏOĞLU